

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2025-2028

1. Korkeakoulujen yhteiset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, T&K-rahoituslain toimeenpanosta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulu edistää toiminnallaan seuraavia hallitusohjelmaan sekä ministeriö- ja toimialakohtaisiin strategioihin perustuvien tavoitteiden toteutumista:

Suomalaisen tieteen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tasoa ja vaikuttavuutta nostetaan. Yliopistot lisäävät ja uudistavat tohtorikoulutusta siten, että tutkinnon suoritusajat lyhenevät, koulutuksen laatu paranee ja osaaminen siirtyy nykyistä nopeammin työelämän käyttöön. Korkeakoulut lisäävät kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa tehtävää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan ekosysteemeihin perustuvaa yhteistyötä.

Korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä nostetaan kohti 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja pidemmällä aikavälillä OECD:n kärkimaiden tasolle. Samanaikaisesti korkeakoulut huolehtivat korkeakoulutuksen laadusta. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia vahvistetaan korkeakoulujen tarjontaa uudistamalla ja rahoituspohjaa laajentamalla. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden ja tutkijoiden määrää lisätään ja samanaikaisesti parannetaan heidän valmiuksiaan työllistyä valmistumisen jälkeen Suomeen.

Korkeakoulut profiloituvat sekä terävöittävät koulutuksen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintansa vahvuusalueitaan.

Korkeakoulujen toiminta edistää yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemista, kestävä kehitystä ja kaksoissiirtymää.

Korkeakouluja johdetaan hyvin, työ- ja opiskeluhyvinvointiin panostetaan ja henkilöstön osaamisen kehittämistä huolehditaan systemaattisesti.

2. Korkeakoulun profiili ja vahvuusalat

Lapin ammattikorkeakoulu on arktinen, TKI-intensiivinen pohjoinen korkeakoulu, joka toimii avoimilla kampuksilla Meri-Lapissa ja Rovaniemellä sekä digitaalisissa oppimis- kehittämis- ja tutkimusympäristöissä. Ammattikorkeakoulu tarjoaa innostavan oppimisympäristön, jossa digitaaliset ratkaisut, hyvät työ- ja elinkeinoelämän yhteydet sekä osallisuus koulutus- ja tutkimusverkostoihin ovat olennainen osa opintoja.

Lapin ammattikorkeakoulu ja Lapin yliopisto muodostavat Lapin korkeakoulukonsernin (LUC), jonka tehtävä on luoda uutta tietoa ja rakentaa tulevaisuussuuntautunutta osaamista arktisen alueen hyvinvoinnille ja toimintaedellytyksille sekä vahvistaa toimijoiden ja yhteisöjen vastuullisuutta. Se on kahden korkeakoulun yhteisö, jonka erikoisosaaminen kohdistuu arktiseen globaaliin vastuullisuuteen, kestävään matkailuun sekä tulevaisuuden palveluihin ja etäisyyksien hallintaan.

Konsernin visiona vuoteen 2030 on olla luova edelläkävijä ja vastuullinen arktinen korkeakouluyhteisö, joka profiloituu arktisen ja pohjoisen muutoksen tutkimukseen sekä arktiseen olosuhdeosaamiseen. Korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla johtava arktisen tutkimuksen ja osaamisen toimija ja edelläkävijä. Kansalliset ja kansainväliset arktisen osaamisen verkostot edistävät strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Ammattikorkeakoulun erityisiä painopisteitä strategisissa valinnoissa ovat:

- digitaalinen ja vihreä teollisuus
- luovat, elämykselliset ja älykkäät ratkaisut matkailussa

- hyvinvointia edistävät kestävät ratkaisut.

Nousevat alat ovat toimintaympäristössä tunnistettuja tulevaisuuden kasvun ja kehittämisen alueita, joihin ammattikorkeakoululla on erityistä asiantuntemusta. Nousevia aloja ovat

- uusiutuva energia ja energiatehokkuus
- vastuullinen mineraalitalous
- sosiaalisesti kestävä talous.

Ammattikorkeakoulu on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

3. Korkeakoulun strategiset tavoitteet ja tutkintotavoitteet 2025-2028

3.1. Korkeakoulun strategiset tavoitteet

Strategiset valinnat, vahvuudet ja vahvistuva TKI

Ammattikorkeakoulu parantaa TKI-toiminnan vaikuttavuutta ja laatua lisäämällä yritys yhteistyötä, elinkeinoelämän tarpeista lähtevää soveltavaa tutkimusta sekä kansainvälistä tutkimusrahoitusta kumppanuusverkostoissa. Ammattikorkeakoulu rakentaa uusia ratkaisuja tuottavaa TKI-toimintaa ekosysteemeissä, jotka tukevat pohjoisen ja arktisen alueen hyvinvointia, kilpailukykyä ja kokonaisturvallisuutta. Ammattikorkeakoulu kytkee jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia monipuolisemmin TKI-toimintaan, alumnitoimintaan ja työelämäkumppanuuksiin. Ammattikorkeakoulu edistää vastuullisen tutkimuksen arvioinnin käyttöönottoa.

Lapin ammattikorkeakoulun strategiset valinnat profiloivat korkeakoulutusta ja TKI-toimintaa. Soveltavan tutkimuksen ohjelmat kiinnittyvät strategiaan valintoihin ja ne edistävät soveltavaa tutkimusta, joka liittyy hyvinvointia edistäviin kestäviin ratkaisuihin, uudistavaan liiketoimintaan ja uusiutuvaan energiaan. Kestävän matkailun tutkimusohjelmaa toteutetaan yhdessä Lapin yliopiston matkailututkimuksen kanssa.

Koulutustason nosto ja jatkuva oppiminen

Ammattikorkeakoulu tavoittelee koulutustason nostoa sekä korkeakoulutuksen saavutettavuuden parantamista kehittämällä opiskelijavalintoja ja reittejä korkeakoulutukseen kokonaisuutena. Ensikertaisten opiskelijoiden osuutta kasvatetaan tiivistämällä yhteistyötä toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa sekä kohdentamalla opinto- ja uraohjausta työelämässä oleville, osaamisensa kehittämistä kiinnostuneille.

Tutkintokoulutuksessa vahvistetaan opiskelijalähtöisiä opintopolkuja kehittämällä opetuksen pedagogista saavutettavuutta, painottamalla ohjauksen tarvelähtöisyyttä sekä edistämällä ohjauksen monikanavaisuutta. Ohjauksella tuetaan opintojen etenemistä tavoiteajassa sekä opiskelijoiden hyvinvointia ja välittävää opiskelukulttuuria.

Opiskelijoilla on enenevissä määrin valittavanaan opintoja ja jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia muista korkeakouluista, mitä edistetään lisäämällä opetusyhteistyötä ja profiloitumalla korkeakoulujen ala- ja teemakohtaisissa verkostoissa. LUC-yhteistyössä selkiytetään opiskelijalähtöiset opintopolut korkeakoulujen välillä ja etsitään uusia avauksia eri koulutusalojen kesken koulutus- ja osaamistason varmistamiseksi alueellisesti ja kansallisesti selkeästi profiloituen (LUC Study+-ohjelma).

Ammattikorkeakoulu uudistaa jatkuvan oppimisen tarjontaansa, joka vastaa työelämässä olevien osaajien muuttuviin osaamistarpeisiin. Lisäksi rakennetaan joustavia henkilökohtaisia polkuja oppijoille työelämästä korkeakouluopintoihin mm. pienillä osaamiskokonaisuuksilla ja asiantuntijaksi kehittymisen poluilla. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia laajennetaan uraohjauksella, työelämäläheisillä oppimisratkaisuilla sekä kumppanuusyhteistyöhön panostamalla.

Ammattikorkeakoulu profiloi ja vahvistaa kansainvälistä koulutustarjontaa LUC Global School -toimintamallin mukaisesti. Kansainvälisillä tutkinto-ohjelmilla vastataan työ- ja elinkeinoelämän osaajavajeeseen, kestävyysasteisiin ja korkeakoulu yhteisön monimuotoisuuteen.

Profiloituminen ja työnjako ala- ja teemakohtaisissa korkeakouluverkostoissa

LUC-yhteistyö Lapin yliopiston kanssa. LUC-yhteistyössä tavoitteena on vahvistaa Matkailun tutkimus- ja koulutusinstituutin (MTI) toimintaa matkailualan suunnannäyttäjänä, joka luo pohjaa koko toimialan paremmille toimintaedellytyksille ja uusille liiketoimintamalleille. Tavoitteena on parantaa tutkintokoulutusten vetovoimaa ja tiivistää tutkimuksellista yhteistyötä soveltavan tutkimuksen teemaryhmien avulla.

Koulutus- ja tutkimusyhteistyössä keskitytään vastuullisen mineraalitalouden edellytysten tukemiseen ja korkeakoulujen osaamisen syventämiseen siten, että se palvelisi Lapin kaivoselinkeinon toiminnan koko elinkaarta. Lisäksi yhteistyötä tiivistetään lappilaiseen hyvinvointiin liittyvän moniammatillisen ja monitieteisen yhteiskehittämisen ja kokeilujen avulla.

Sosiaali- ja terveysalan koulutusyhteistyö ja verkostoituminen. Ammattikorkeakoulut (Karelia, XAMK, Lapin AMK, Metropolia, SAMK, SEAMK) kehittävät ikäosaamista yhteistyöverkostona. Verkoston tavoitteena on rakentaa ikäosaamisen henkilöstön saatavuutta varmistava ja synergiaetuja tuova yhteistyöverkosto tutkintokoulutuksessa, jatkuvassa oppimisessa, TKI-toiminnassa ja ikäystävällisen yhteiskunnan kehittämisessä. Karelia-ammattikorkeakoulu koordinoi verkostoa.

Lapin ammattikorkeakoulu, Oulun ammattikorkeakoulu ja Kajaanin ammattikorkeakoulu kehittävät yhteistyötä tukemaan Pohjoisen-Suomen terveyden ja hyvinvoinnin ratkaisuja. Yhteistyössä kehitetään ristiinopiskelumahdollisuuksia, täydennetään alueellisia koulutusohjelmia sekä tavoitellaan yhdessä hyvinvointialueiden kanssa vaikuttavia ja alueet ylittäviä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohankkeita.

Kaivannaisalan koulutus- ja tutkimusverkostoyhteistyö. Kaivannaisalan koulutus- ja tutkimusverkostoyhteistyö Pohjois-Suomessa. Lapin ammattikorkeakoulu ja Kajaanin ammattikorkeakoulu ottavat vastuuta kaivannaisalan koulutuksesta ja verkostoyhteistyöstä Oulun yliopiston kanssa joustavien opintopolkujen rakentamiseksi, ja kaivannaisalan TKI-toiminnan vahvistamiseksi.

Kestävä kehitys ja kaksoissiirtymä

Vastuullisuus ja kestävä kehitys ovat osa Lapin korkeakoulujen yhteistä LUC-strategiaa. Niitä tukee ammattikorkeakoulun oma, vuoteen 2030 ulottuva vastuullisuusohjelma.

Korkeakouluyhteisön osaaminen, työ- ja opiskeluhyvinvointi

Ammattikorkeakoulun arvot ovat luottamus, ennakkoluulottomuus ja yhteisöllisyys. Ammattikorkeakoulu kehittää, seuraa ja arvioi systemaattisesti henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointia ja osaamista sekä panostaa sosiaalisesti kestävästä työ- ja opiskeluyhteisön johtamiseen. Ammattikorkeakoulun tavoitteena on olla vuoteen 2028 mennessä Suomen innostavimpien asiantuntijaorganisaatioiden joukossa ja opiskelijoiden arvostama ammattikorkeakoulu.

Ammattikorkeakoulu edistää monipuolista opiskelija- ja harjoitteluliikkuvuutta erilaiset opiskelijaprofiilit huomioiden. Tavoitteena on AVOP-kyselyssä opiskelutyytyväisyyden hyväksi arvioineiden (arvio 4 ja yli) osuuden pitäminen yli 90 %:ssa.

Seurantaindikaattorit 2025-2028

	Toteuma 2023	Arvio 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028
Ulkoinen T&K-toiminnan rahoitus, milj. euroa	9,2	11	12	13	14
T&K-toiminnan yritysrahoitus, milj. euroa	0,12	0,25	0,5	0,75	1,0
Tutkijakoulutetun päätoimisen henkilöstön määrä, htv	33	35	38	41	43
Ensikertaisten osuus AMK-tutkinto-opinnot aloittaneista, %	70,4	72,5	75	77,5	80
Tavoiteajassa AMK-tutkintoon valmistuneiden osuus, %	74,5	75,5	77	78,5	80
Valmistuneiden kv-opiskelijoiden Suomeen työllistyminen, %	60	60	60	65	65
PeoplePower-indeksi henkilöstötutkimuksessa, asiantuntijanormi	A+	A+	A+	AA+	AA+

3.2. Tutkintotavoitteet

Tavoitteet	Vuosina 2025 - 2028 keskimäärin	Vuonna 2035
Ammattikorkeakoulututkinnot	1 225	1 360
Kasvatusalat, taiteet ja kulttuurialat sekä yhteiskuntatieteet	25	
Humanistiset alat, lääketieteet sekä terveys- ja hyvinvointialat	480	
Liiketalous, hallinto- ja oikeustieteet sekä palvelualat	320	
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat	400	
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet		
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	220	270

Ammattikorkeakoulu vastaa osaajapulaan muun muassa seuraavin toimin:

Ammattikorkeakoulun sairaanhoitajakoulutuksen sisäänotto pidetään vähintään vuoden 2022 tasolla.

Ammattikorkeakoulu huolehtii osaltaan sosionomikoulutuksessa varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuuden tuottavien opintojen (vähintään 60 opintopistettä) riittävästä tarjonnasta ja vetovoimasta.

Ammattikorkeakoulu tarjoaa Suomessa säänneltyyn ammattiin ulkomailla kouluttautuneille mahdollisuuksia täydentää osaamista niin, että se vastaa toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksia.

Luonnontieteet, matematiikka ja tekniikka: Ammattikorkeakoulu edistää kansallisen LUMA(TE)-strategian ja -toimenpidesuunnitelman toimeenpanoa.

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43 §:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014) 12, 13 ja 14 §:n ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (171/2024) perusteella yhteensä 41 936 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 38 216 000 euroa.

Strategiaperusteistarahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoululle yhteensä 1 750 000 euroa vuonna 2025 ja 1 750 000 euroa/v. vuosina 2026-2028. Strategiarahoitusta kohdennetaan sopimuksen kohdassa 3 nimettyihin ammattikorkeakoulun strategian mukaisiin kehittämistoimiin seuraavasti:

Korkeakoulun TKI-toiminnan vahvistaminen ja vahvuusalojen tukeminen alueellisen vaikuttavuuden vahvistamiseksi 1 000 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.

Korkeakoulun verkostoyhteistyön vahvistaminen profiloitumisen ja työnjaon edistämiseksi 300 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.

Lapin ammattikorkeakoulun, Oulun ammattikorkeakoulun ja Kajaanin ammattikorkeakoulun yhteistyö sosiaali- ja terveysaloilla 250 000 euroa/v. kullekin osallistuvalla ammattikorkeakoululle vuosina 2025-2028.

Korkeakouluyhteisön hyvinvointi ja koulutustason nostoa tukevat toimet (erityisesti ohjauksen malli, pedagoginen hyvinvointi ja osallisuus sekä kansainvälisten opiskelijoiden integrointi) 200 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.

Ammattikorkeakoulun valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2025 lisäksi 1 970 000 euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulun muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakoululle aiheutuneista kustannuksista.

Myönnettyä rahoitusta ei saa käyttää liiketoiminnan (taloudellinen toiminta) tukemiseen. (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuen käsitteestä (2016/C 262/01)).

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja sopimuskauden välitarkastelujen kautta. Korkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovittavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Strategiarahoituksen tasoa voidaan tarkistaa, mikäli tavoitteet eivät toteudu sopimuksessa sovitulla tavalla.

Allekirjoitukset

Sirkku Linna
Ylijohtaja

Antti Syväjärvi
Hallituksen puheenjohtaja

Ulla Mäkeläinen
Opetusneuvos

Riitta Rissanen
Rehtori